

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

DGLZ

Deadline: 22 juli

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Zorgverzekeringen
Team Beleid C

Ontworpen door
(10)(2e)

(10)(2e)

M (10)(2e)
(10)(2e) @minvws.nl

nota

(ter beslissing)

Paraaf directeur

Datum
16 juli 2020

Kenmerk
1724606-208307-Z

Zaaknummer
208307

Bijlage(n)
2

De NZa stelt op 28 juli de beleidsregel m.b.t. de maatwerkregelingen vast. Hiervoor is het noodzakelijk dat uiterlijk 22 juli de bijgaande brief en de bijbehorende bijlage aan de NZa worden verstuurd.

1 Aanleiding voor deze nota

De algemene compensatiemaatregelen voor de doorlopende kosten lopen voor de intramurale gehandicaptenzorg inclusief dagbesteding per 1 augustus af. Voor de intramurale verpleeghuiszorg is dit per 1 september. Omdat het opstarten van zorg niet in alle gevallen mogelijk is, heeft u in de brief van 26 juni jl. gevraagd een uitzonderingsregime vorm te geven waarmee zorgkantoren de mogelijkheid krijgen om tot uiterlijk 1 januari 2021 maatwerkafspraken te maken voor uitzonderlijke situaties. Daarnaast heeft VGN aandacht gevraagd voor de bijzondere situatie van de dagbesteding na 1 augustus. Deze brief geeft uitwerking aan dit uitzonderingsregime.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Stemt u in met het versturen van deze brief aan de NZa?

3 Samenvatting en conclusies

Met deze brief vraagt u aan de NZa om uitwerking te geven aan een maatwerkregeling voor zorgaanbieders (zowel intra- als extramuraal) die na 1 juli, 1 augustus of 1 september 2020 te maken hebben met een corona uitbraak inclusief een hardheidsclausule voor de zorgaanbieders die substantieel financieel nadeel ondervinden door corona. Het gaat bij de hardheidsclausule om zorgaanbieders die substantieel financieel nadeel ondervinden door een coronauitbraak in zeer nabije omgeving of de na-ijl effecten van een eerdere besmetting en waarvoor het noodzakelijk is dat zij gecompenseerd worden voor doorlopende kosten. In de bijlage, die bij de brief is opgenomen, wordt hier verdere invulling aan gegeven. Hier is een belangrijke rol voor zorgkantoren opgenomen: deze toetsen een

dergelijke aanvraag. De zorgaanbieder dient een bestuursverklaring in en er wordt gevraagd om een (getekend) verslag van de cliëntenraad waaruit blijkt dat de situatie is besproken met de cliëntenraad en dat deze door hen wordt herkend. Hoewel dit geen formeel juridische basis heeft past dit binnen de doelstelling van medezeggenschap en betrokkenheid van de cliëntenraad. De toegevoegde waarde staat in relatie tot het streven naar het herstarten van de zorgverlening.

**Directoraat Generaal
Langdurige zorg**
Directie Zorgverzekeringen
Team Beleid C

Kenmerk
172.4606-208307-2

Daarnaast verzoekt u de NZa om een maatwerkregeling voor de dagbesteding uit te werken. VGN heeft aangegeven dat het volledig opstarten van volwaardige dagbesteding nog niet in alle gevallen mogelijk is door de richtlijnen van het RIVM (1,5 meter): per augustus zou 25% van de dagbesteding niet geleverd kunnen worden als dit niet op een andere wijze mag worden blijven ingevuld.

De NZa heeft aangegeven dat de huidige prestatiebeschrijvingen (ZZP's) al veel ruimte bieden voor een dergelijke andere invulling van de dagbesteding. Dat betekent dat daarmee het geschetste probleem van 25% naar verwachting in belangrijke mate kan worden opgelost. Indien aanbieders de dagbesteding op een ander manier invullen, dan dienen zij dit zoals gebruikelijk te bespreken met de cliëntenraad en te verwerken in de zorgplannen van betreffende cliënten.

In die gevallen, waarbij er geen volledig en volwaardig alternatief kan worden geboden (ook niet op een alternatieve wijze), kan er op basis van een bestuursverklaring een aanvraag voor een maatwerkregeling gedaan worden. Zorgaanbieders die de dagbesteding integraal leveren, dienen bij de zorgkantoren een verzoek in met een bestuursverklaring om de dagbesteding door te declareren, als deze niet volwaardige geleverd kan worden. Zorgaanbieders die de dagbesteding als aparte prestatie declareren kunnen een verzoek doen om de dagbesteding te declareren als deze op de verblijfslocatie of in de thuissituatie wordt geleverd. De huidige prestatiebeschrijving sluit dit uit. Als er door de RIVM maatregelen helemaal geen (volwaardige) dagbesteding kan worden geleverd, kunnen zij een verzoek doen om de doorlopende kosten te vergoeden.

De cliëntenraad heeft, conform het wettelijke instemmingsrecht bij een alternatieve invulling van de dagbesteding een belangrijke positie gekregen. In de bestuursverklaring is opgenomen dat de situatie en alternatieve vormgeving van de dagbesteding met de cliëntenraad is afgestemd en dat de cliëntenraad zijn instemming heeft gegeven met betrekking tot de alternatieve invulling.

Het zorgkantoor doet een plausibiliteitscheck op grond van de bestuursverklaring en handelt hiernaar als daar aanleiding toe is. De toets van het zorgkantoor is in deze context dus lichter dan bij de hardheidsclausule, omdat de cliëntenraad beter in staat is om te beoordelen of de dagbesteding noodzakelijkerwijs deels in alternatieve vorm wordt geboden en of het belang van de cliënt hierin voldoende is meegenomen.

Hoewel het signaal afkomstig is van VGN is het niet ondenkbaar dat ook dagbestedingscentra die gericht zijn op de ouderenzorg hiervoor in aanmerking kunnen komen (ActiZ is via het Technisch Overleg bij de NZa op 20 juli op de hoogte gesteld). In de brief wordt daarom geëxpliciteerd dat de maatwerkregeling voor alle dagbesteding binnen de Wlz geldt.

Precedentwerking

Er zijn 3 argumenten om te beargumenteren dat deze maatwerkregeling niet (door VWS) hoeft te worden doorvertaald voor de Wmo.

1. Binnen het zzp in de Wlz bestaat reeds de mogelijkheid om te substitueren tussen dagbesteding en zorg/ondersteuning. Deze mogelijkheid is er in de Wmo niet.
2. Een dergelijke landelijke maatwerkoplossing past niet bij de decentrale verantwoordelijkheid en beleidsvrijheid van gemeenten. Het is van groot belang dat lokaal met alle betrokken partijen breed de continuïteit van zorg en ondersteuning wordt nagestreefd. Dit vereist dat gemeenten en aanbieders hier op lokaal niveau het gesprek over voeren. Gegeven de wettelijke taak om de continuïteit van zorg en ondersteuning te waarborgen, wordt van gemeenten verwacht dat maatwerk wordt verleend aan aanbieders als daartoe aanleiding is.
3. Ten slotte dient te worden opgemerkt dat de cliënten in de Wlz over het algemeen zwaardere problematiek hebben. Belangrijke reden waarom dagbesteding niet voor iedereen in pre corona vorm kan worden opgestart is dat de 1,5 meter afstand voor cliënten met bepaalde gedragsproblematiek niet te handhaven is.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Zorgverzekeringen
Team Beleid C

Kenmerk
1724606-208307-2

4 Draagvlak politiek

De brief geeft uitwerking van het verzoek van 26 juni aan de NZa om invulling te geven aan een uitzonderingsregime. De termijn is beperkt tot 1 januari 2021. Voor het jaar 2021 moeten de regelingen daarom opnieuw worden gezien.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De NZa consulteert de betrokken partijen bij de uitwerking van de beleidsregel en zal hier bij de publicatie, naar verwachting een nieuwsbericht aan wijden. In het Bestuurlijk Overleg over de maatwerkregeling met hardheidsclausule is benoemd dat partijen in de communicatie uitstralen dat de het om uitzonderingssituaties gaat waar op basis van objectieve criteria door zorgkantoren wordt vastgesteld dat compensatie via de maatwerkregeling noodzakelijk is.

6 Financiële en personele gevolgen

Ook voor de maatwerkregelingen geldt dat de compensatie niet meer bedraagt dan de gerealiseerde productie in februari. Deze passen daarmee binnen het beschikbare Wlz-kader. De regeling die toeziet op compensatie van extra kosten wegens corona betreft een open-einderegeling buiten het Wlz-kader en deze liep al door tot 31 december 2020.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

De hardheidsclausule geldt alleen in specifieke gevallen bij zorgaanbieders met substantieel financieel nadeel. Wat substantieel is, is vooraf niet goed af te bakenen en wordt door zorgkantoren contextueel gezien. Echter, ook bij deze maatwerkregelingen betreft dit een compensatie voor de doorlopende kosten.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief is afgestemd met LZ, PZO en FEZ.
Beide maatwerkregelingen zijn afgestemd met Financiën.
Daarnaast hebben meerdere bestuurlijk overleggen met VGN, ZN, ZIN en de NZa plaatsgevonden. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in de brief en bijlage.

9 Gevolgen administratieve lasten

Gezocht is naar een zo licht mogelijke administratieve oplossing en daarbij zo veel mogelijk aan te sluiten bij de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen. Zorgaanbieders die in aanmerking willen komen voor een maatwerkregeling zullen hier, anders dan bij de eerdere generieke omzetzingsregeling, wel een aanvraag met een bestuursverklaring voor moeten indienen.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Zorgverzekeringen
Team Beleid C

Kenmerk
1724606-208307-Z

10 Toezeggingen
N.v.t.

11 Fraudetoets
N.v.t.

(10)(2e)
(10)(2e)